Aliances per a l'èxit educatiu: Orientacions per desenvolupar un projecte Magnet

La comunicació del projecte de centre

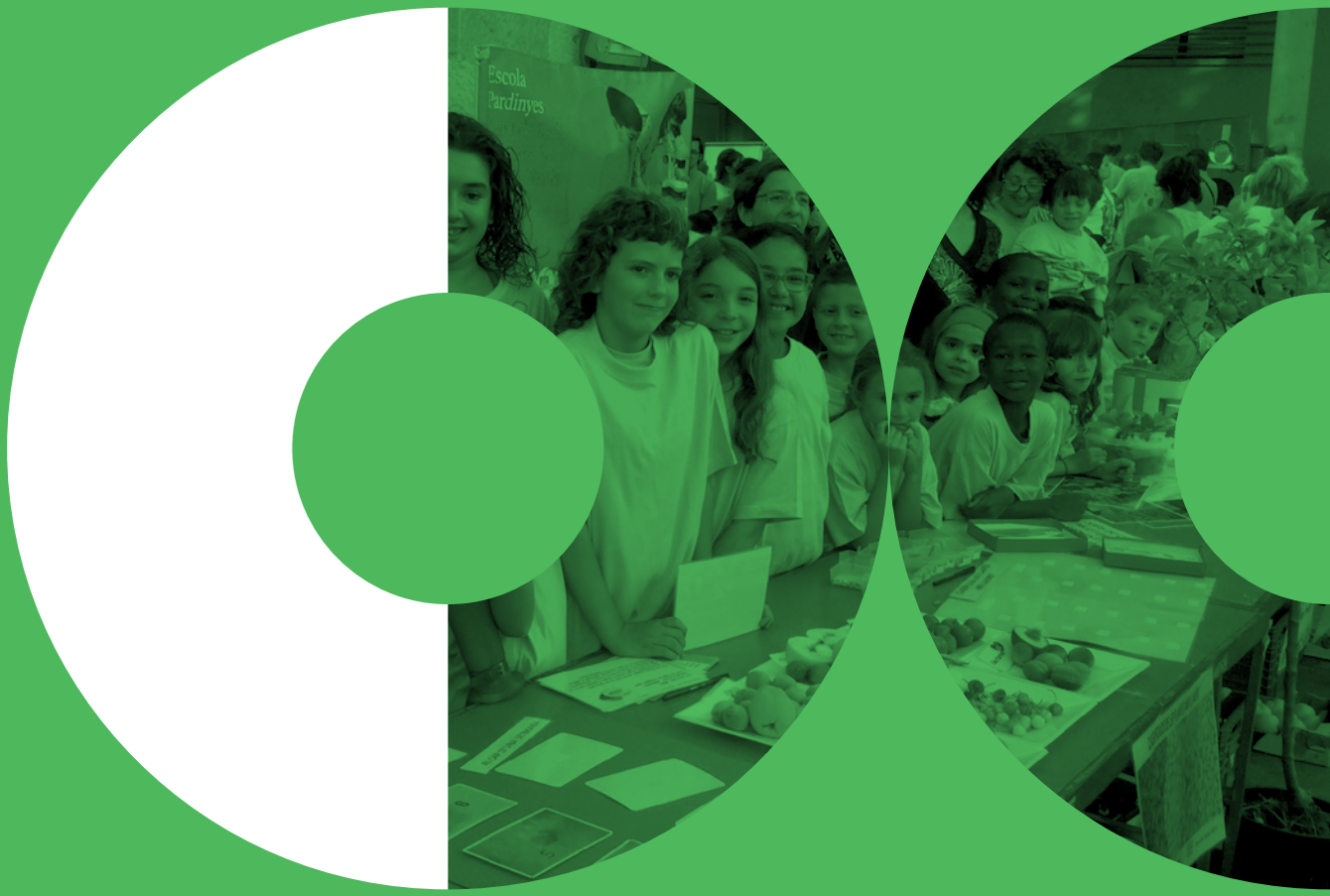

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Com s'entén la comunicació?
Pàgina 93

Per què comunicar?
Pàgina 94

Com fer un pla de comunicació?
Pàgina 96

Canals de comunicació

Plana web
Materials de presentació
Vídeo sobre el projecte
Vídeos dels alumnes
Xarxes socials

Pàgina 104

Estratègies de comunicació

Jornada portes obertes
Treball en xarxa
Treball amb altres centres
Presentacions, congressos, exposicions
Accions performatives
Comunicació no verbal
Presència als mitjans de comunicació

Pàgina 114

Dificultats, estratègies i recursos
Pàgina 132

La comunicació als centres Magnet és un element clau per al desenvolupament del projecte d'innovació. Ha de tenir un dinamisme imprescindible, transversal i que es dóna en diversos àmbits i a diversos nivells:

- En els processos d'aprenentatge cada alumne ha de ser capaç de comunicar i exposar amb qualitat les seves idees, què ha après i amb quin procés ha construït els coneixements.

- En el desenvolupament del partenariat amb la institució, ambdues parts han de tenir una relació comunicativa fluida permanent.

- Per a la implementació del projecte, la introducció dels canvis metodològics i la implicació dels membres de l'escola o l'institut cal afavorir els processos comunicatius entre l'equip directiu i el claustre, entre els membres de l'equip docent i entre el centre i les famílies.

- Per compartir amb l'entorn el projecte d'innovació, i fer que les famílies de l'entorn i el veïnat sàpiguen com treballa el centre i vulguin portar-hi els fills. Per assolir aquesta fita, l'elaboració i la posada en pràctica d'un pla de comunicació resulta imprescindible.

En aquest apartat, donarem algunes pistes per elaborar un pla de comunicació del centre educatiu, centrant-nos en la comunicació externa del projecte de centre.

1

Com s'entén la comunicació?

La comunicació exterior als centres Magnet...

És educadora:
no es limita a oferir un missatge institucional sinó que es concep com un element fonamental d'aprenentatge i de relació amb diferents agents.

- Es basa en la necessitat de compartir amb la resta de la comunitat allò que es fa al centre perquè és important.
- S'entén com un diàleg i una relació bidireccional amb l'entorn.
- Es dóna protagonisme a l'alumnat perquè expliqui les seves experiències d'aprenentatge i es pugui comunicar de forma interactiva amb les persones externes a l'entorn escolar.

Va més enllà dels instruments:
se centra sobretot en la **proximitat** i **l'acostament** entre persones i organitzacions.

- Es generen i consoliden vincles amb les persones de l'entorn.
- És un dinamisme educatiu: no parteix dels documents o protocols. Aquests s'elaboren a posteriori.

No es concep només com la transmissió d'un missatge amb un emissor i un receptor:
es posa l'èmfasi en la **col·laboració** per a l'assoliment dels objectius.

- La contribució de múltiples agents i persones genera un projecte comú en què el treball en xarxa és bàsic per a l'aprenentatge compartit.
- Es creen canals de comunicació que afavoreixen la relació, la implicació i l'intercanvi entre els diferents agents implicats i els mateixos destinataris.
- S'origina un esperit de cerca, d'obertura i d'implicació amb l'entorn.
- Permet als centres estar vius, avançar, compartir i créixer.

2

La necessitat: per què comunicar?

Perquè per als centres Magnet és fonamental que l'entorn els conegui i tingui una imatge diferent de l'actual, de manera que millori la matrícula del centre.

- La comunicació esdevé clau per a fer una difusió estratègica que permeti atraure les famílies.
- A la vegada, facilita la vinculació del projecte amb la institució.
- Es crea un context comunicatiu de mitjà i llarg termini, en què el nom de l'escola va apareixent i es va fent un lloc i una imatge renovada.

Perquè els centres educatius senten la necessitat de compartir el que passa al centre i a l'aula.

- S'expliquen vivències intenses, il·lusionants, gratificants i que per això es volen compartir (dimensió emocional de la comunicació).
- Allò que es comunica és significatiu i això repercuteix directament en com ho reben els destinataris.

Perquè els centres educatius configuren una comunitat que se sent part de l'entorn.

- Es creen vincles afectius i personals amb agents externs al centre.
- La comunicació es posa al servei de la col·laboració per assolir un objectiu o projecte compartit.
- Es genera una xarxa de relacions (amb associacions culturals, biblioteques, entitats de lleure...) que permet l'aprenentatge compartit i l'ampliació dels canals de comunicació.

3

Com fer un pla de comunicació?

Per afavorir la comunicació exterior del centre recomanem l'elaboració d'un pla de comunicació. No cal que sigui un document gaire extens, però sí que reculli els elements centrals de la nostra estratègia de comunicació.
Per elaborar-lo, és recomanable seguir les fases següents:

3.1
Reflexió inicial

La primera fase del pla de comunicació consisteix a fer una reflexió i anàlisi del punt de partida a càrrec de l'equip directiu i del claustre en relació amb la identitat i la comunicació al centre. A continuació adjuntem alguns interrogants que poden ajudar els professionals en aquest procés.

Algunes preguntes en relació amb la identitat del centre

- Qui som?
- Quins valors tenim?
- Què ens fa ser com som?
- Com volem que ens vegin?
- Quina percepció té la gent del centre educatiu? I de l'equip del centre? És la identitat que volem transmetre?
- Quins valors tenim com a professionals? I com a persones?

Algunes preguntes en relació amb la comunicació exterior *

La necessitat

- Per què hem de comunicar?

Els objectius

- Quins són els nostres objectius en relació amb la comunicació?

Els destinataris

- Amb qui ens volem comunicar? Quins grups de destinataris tenim? Qui són?
- Què volen? Què necessiten? Què valoren? Quines són les seves preguntes i intencions? Els podem conèixer millor? Com?
- Estem satisfent les seves necessitats? Mitjançant els canals i les estratègies estem arribant als destinataris?

El(s) missatge(s)

- Què volem comunicar?
- Què volem reflectir?
- Quines idees volem transmetre?
- Quins valors volem compartir?
- Quins són els nostres missatges clau?

Els canals de comunicació

- Quins canals de comunicació tenim? Xarxes socials, comunicació presencial al centre, processos de comunicació entre persones...
- Què estem dient en aquests canals?
- Quins objectius tenim amb cada canal de comunicació? Volem mostrar una activitat concreta? Volem difondre informació pràctica sobre alguna qüestió? Volem que el canal esdevingui una eina d'aprenentatge per als alumnes?...
- Com ha de ser el canal per als destinataris?

Les accions i estratègies

- Qui ha de comunicar?
- Què podem fer per assolir els objectius?
- Quins productes o materials tenim per comunicar?
- Quines estratègies comunicatives disposem?
- Ens permeten transmetre allò que volem? Com els podríem millorar?
- Com crearem xarxa amb l'entorn? Com ampliarem les relacions?

* Elaboració pròpia a partir de materials de Clara Guasch (www.aclareix.com)

En aquesta fase cal generar un espai de diàleg, debat i consens entre l'equip directiu i el professorat per a definir i concretar alguns elements fonamentals sobre la identitat i la comunicació al centre.

Aquests interrogants inicials s'han de considerar com una oportunitat per a créixer i millorar tenint en compte la realitat.

- No es tracta que els centres posin en judici la seva manera de fer. Cal detectar els recursos disponibles, els que es poden generar i com es poden aprofitar.
- L'anàlisi de qui som, què ens defineix, què volem transmetre i què estem fent en referència a la comunicació exterior ha d'ajudar a construir una estratègia comunicativa de centre realista i d'acord amb les possibilitats, compartida i recolzada per tot l'equip.

3.2

El pla d'acció

Una vegada feta l'anàlisi inicial cal definir uns objectius generals i determinar els objectius específics anuals en relació amb l'estratègia comunicativa de centre i les seves línies d'actuació. És necessari també establir un sistema d'avaluació i de revisió de cada objectiu i de les accions previstes, així com les persones responsables de fer-ho. Aquests es recolliran dins el pla anual del centre.

A continuació adjuntem dos exemples inclosos al pla anual de l'escola Samuntada.

Exemple
Escola Samuntada

Objectius específics del curs
Respecte al desenvolupament d'estratègies de recerca d'aliances i de difusió del projecte del centre al seu entorn

Objectiu	Acció	Persona(es) responsable(s)	Actors implicats	En què ens fixarem per avaluar-lo?
Organitzar activitats conjuntes entre l'escola i l'ICP per fer difusió del projecte Magnet al nostre entorn.	Activitat "El Museu a l'escola" oberta a la població de Sabadell.	Equip directiu, personal de comunicació de l'ICP, Fundació Jaume Bofill, formadora.	Població de Sabadell, alumnes, mestres.	Índex de participació. Grau de satisfacció en la valoració de les activitats.

Objectius específics del curs
Respecte al desenvolupament d'estratègies per comunicar i implicar a les famílies en el projecte

Objectiu	Acció	Persona(es) responsable(s)	Actors implicats	En què ens fixarem per avaluar-lo?
Consolidar la participació de les famílies de l'escola i de l'entorn en el projecte Magnet.	Organització de dues xerrades i experiències educatives fora de l'horari escolar per a les famílies de l'escola.	La formadora i l'equip directiu, amb el suport dels investigadors de l'ICP.	Famílies de l'escola, mestres, famílies que han realitzat la preinscripció.	Grau de satisfacció de les famílies. Grau de satisfacció del professorat expressat a la memòria Magnet fi de curs.
	Obertura a la participació de les famílies en les recerques que els seus fills fan a l'escola.	Mestres.	Les famílies.	Índex de participació. Grau de satisfacció del professorat expressat a la memòria fi de curs.
	Ús de les TIC com a via de comunicació escola-família, tenint al dia el web, els blogs dels cicles, dinamitzant, etc.	Claustre.	Tots els membres del claustre i alumnes de cicle superior.	Millora de l'accés a les informacions via web. Nivell d'actualització dels blogs i qualitat dels articles. Mètriques del web i de les xarxes socials.

3.3

Eixos de treball

Les situacions previsibles de comunicació i els recursos disponibles poden ser múltiples i variats, però és important definir els eixos de treball prioritaris per facilitar que l'entorn conegui el projecte, la creació de xarxa i l'ampliació de les relacions.

Aquests eixos es definiran a partir de l'anàlisi de:

- Els canals de comunicació que té el centre i com es podrien millorar o ampliar per mostrar els processos i els resultats assolits amb el projecte.
- Les millors estratègies per generar espais comunicatius amb l'entorn.

4

Canals de comunicació externa

Són les vies o canals permanents que permeten la transmissió d'informació rellevant del centre.

Algunes recomanacions generals

Tenir en compte la seva estructura, el to i l'estil dels continguts:

- El contingut és el primer i el disseny l'ha de poder mostrar adequadament mitjançant les diferents eines disponibles.
- Idealment el mateix contingut ha de servir per a diferents formats.

Han d'oferir informació sobre el sentit del projecte:

- Beneficis del treball competencial per un millor aprenentatge.
- Beneficis de comptar amb la col·laboració de la institució partner i què aporta.

Han de facilitar informació sobre com treballa l'escola:

- Quines metodologies d'aula, quin tipus de projectes, com hi participen els alumnes...
- Quines capacitats adquireixen els infants: autonomia en l'aprenentatge, motivació, sentit crític...

4.1

La plana web del centre

La plana web del centre és la carta de presentació més important per a l'exterior. Tant la plana web com els blogs han de transmetre la manera de treballar del centre, tot compartint les vivències i els processos d'aprenentatge que s'hi donen.

La plana web s'ha d'entendre com una conversa entre el centre i els usuaris: una persona té una pregunta en relació amb l'escola o l'institut i accedeix al web per trobar una resposta. A la vegada, el centre respon preguntes però també transmet missatges i també desperta interès per temes concrets.

Com facilitar una conversa eficaç?

- Posant-nos a la pell dels usuaris.
- Concretant què volem aconseguir transmetre com a centre.
- Redactant textos clars i concisos que permetin una lectura àgil en pantalla.

Recomanacions per al web *

Les persones a Internet primer busquem la informació: ens hi acostem, la trobem, la llegim.

- Cal que el web esdevingui un canal objectiu, concís, immediat i que impliqui un baix esforç cognitiu per als usuaris.
- Els usuaris volen trobar el que busquen i entendre el que troben amb un temps i esforç que normalment és mínim.

Cal oferir una visió de la identitat consistent a través de missatges precisos.

- La identitat es transmet a partir del disseny però també a través de les paraules i les imatges que escollim. Per exemple una pàgina web poc actualitzada o amb faltes de tipografia transmet deixadesa. Uns textos molt formals poden transmetre certa fredor i distància.

* Elaboració pròpia a partir de materials de Clara Guasch (www.aclareix.com)

En una pàgina web la informació s'ha de poder trobar i entendre de manera fàcil i ràpida.

- No llegim igual una pàgina web que un document en paper: per tant no podem escriure els textos del web de la mateixa manera que un informe. Cal redactar textos clars i precisos, per agilitzar la lectura. Com més àgil sigui, més ens llegiran els usuaris.
- Els missatges que volem compartir han d'aparèixer ben clarament i de forma transversal. No s'han d'amagar en documents com el projecte educatiu o el pla anual.
- Cal emprar un llenguatge proper i comprensible per als usuaris.
- Sempre que es facin servir gràfics, imatges i vídeos cal acompanyar-los d'un breu text explicatiu.
- Allò que és important i significatiu per al centre ha d'aparèixer de forma visible i accessible: l'aliança Magnet, la innovació...
- Cal que consti l'enllaç amb la web de la institució partner i a la inversa.
- A la pàgina d'inici s'hi poden posar vídeos, fotos...

Cal revisar la plana web perquè sigui atractiva i reflecteixi de manera clara i senzilla els aspectes més destacats del centre

- Per a actualitzar-la recomanem que cada centre designi una persona o equip de persones responsables.
- El centre ha de determinar quins continguts cal crear periòdicament: entrades al blog, notícies...

Algunes tècniques de redacció *

Escriure pensant en els usuaris: què volen saber? quines preguntes tenen?; però també en el centre: com som? què volem transmetre?

- Per a cada text que redactem cal considerar els objectius, els usuaris, els missatges principals i secundaris, les paraules clau i el tipus de contingut (text, foto, vídeo...).

Escriure amb tisores: els textos han de resultar àgils i de lectura ràpida per als usuaris.

- Utilitzar frases i expressions simples: evitar frases i paraules supèrflues.
- Respectar l'ordre bàsic: subjecte, verb, predicat.
- Emprar la veu activa.
- Evitar l'ús del llenguatge intern i de tecnicismes innecessaris.

Escriure informació, no documents. Els usuaris poden entrar per qualsevol lloc al web i no llegeixen seguint un ordre pautat:

- Pensar en clau de temes i de subtemes (no de document únic).
- Cada pàgina ha de tenir sentit per si sola.
- Cada paràgraf ha de tenir sentit per si sol.
- Posar la informació més rellevant a l'inici de la pàgina.
- Oferir títols informatius per facilitar la lectura.
- Utilitzar un PDF si volem distribuir un document per imprimir i llegir en paper. No utilitzar un PDF si els usuaris volen trobar informació sense haver d'imprimir res i estan interessats en una informació concreta però no en el document sencer.
- Tenir en compte la distribució visual dels continguts (llistes, taules, negretes...).

* Elaboració pròpia a partir de materials de Clara Guasch (www.aclareix.com)

Recomanem

Vídeo de Clara Guasch: *Com fer que el web de l'escola comuniqui eficaçment?*
www.fbofill.cat/videos/com-fer-que-el-web-de-lescola-comuniqui-eficacment

4.2

Materials de presentació del centre

Aquest tipus de materials permeten fer difusió del centre. Ens referim, per exemple, als fulletons, les presentacions en PowerPoint o els punts de llibre.

Mitjançant aquest tipus de documents el centre ha d'oferir aquella informació que consideri essencial.

Per assolir aquest objectiu recomanem...

- Generar materials sintètics i atractius que recullin l'essència que caracteritza el centre.
- Vetllar per la qualitat de la imatge corporativa: ús de colors identitaris, dissenys...
- Superar la tendència general de mostrar informació sobre els serveis i les infraestructures disponibles.
- Oferir informació que convidi la gent a anar a conèixer el centre educatiu: quins són els nostres valors? Quins són els nostres trets identitaris i diferencials? Què ens caracteritza? Quin tipus de propostes i metodologies proposem a l'alumnat? Per què som una bona escola per als seus fills i filles? Per què ens haurien d'escollir?...
- Elaborar materials amb poc text i molta imatge: afavorir que els destinataris obtinguin els missatges clau de forma gràfica i visual.
- Pensar en la difusió: què en farem, d'aquest material, i on el difondrem. Pot resultar d'utilitat repartir-lo el dia de la jornada de portes obertes o deixar-ne alguns exemplars a les escoles bressol o als centres de primària adscrits en el cas dels instituts.
- Per al disseny es pot demanar l'ajuda de l'Administració local o fins i tot de les famílies.

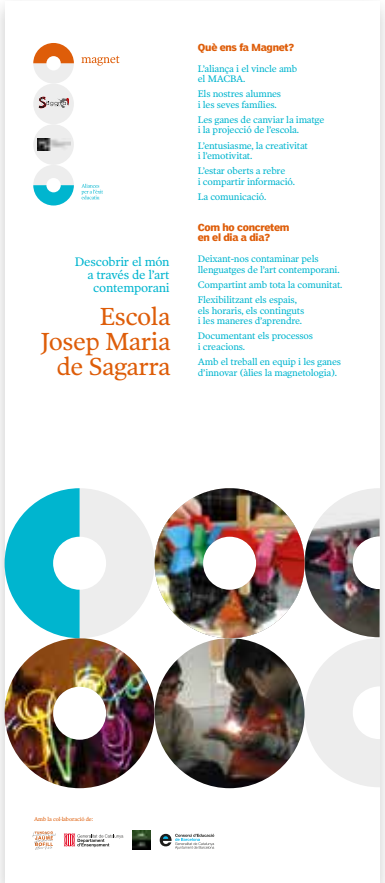
magnet
Què ens fa Magnet?
L'aliança i el vincle amb el MACBA.
Els nostres alumnes i les seves famílies.
Les ganes de canviar la imatge i la projecció de l'escola.
L'entusiasme, la creativitat i l'emotivitat.
L'estar oberts a rebre i compartir informació.
La comunicació.
Com ho concretem en el dia a dia?
Deixant-nos contaminar pels llenguatges de l'art contemporani.
Compartint amb tota la comunitat.
Flexibilitzant els espais, els horaris, els continguts i les maneres d'aprendre.
Documentant els processos i creacions.
Amb el treball en equip i les ganes d'innovar (àlies la magnetologia).
Descobrir el món a través de l'art contemporani
Escola Josep Maria de Sagarra
Amb la col·laboració de:

Escola Samuntada
Amb l'empremta del passat construïm el futur
magnet
Amb la col·laboració de:

Escola Joan Maragall
Una altra manera d'aprendre i comunicar
magnet

Escola Pardinyes
Terra de fruita, compromís amb la ciència

Escola Eduard Marquina
Un món per aprendre feliç
Educació infantil i primària per a nens i nenes de 3 a 12 anys

IV Presentació dels projectes artístics i d'innovació del Brogg
20 de juny a les 18h
Sala d'Actes
brogg

4.3

El vídeo sobre el projecte

Disposar de vídeos sobre l'aliança Magnet és un canal molt potent per a donar a conèixer el projecte d'innovació i afavorir-ne la difusió a la xarxa. Es tracta d'una eina de presentació que resulta de gran utilitat per l'efecte viral i les possibilitats que ofereix.

Per garantir-ne la qualitat és recomanable que el realitzi un professional o una persona amb experiència vinculada al centre (docent, familiar...).

Propostes per fer un vídeo

Idees clau

- Vídeo de curta durada, aproximadament uns cinc minuts.
- No posar veu en off: el contingut el van aportant les diverses persones que hi intervenen.
- Expressar emotivitat i coneixements.

Què volem explicar

- Experiències, activitats concretes del projecte de centre, esdeveniments escolars...
- No fer un vídeo de presentació de l'escola, sinó una presentació que ensenyi dues o tres activitats en relació amb la institució i l'aliança Magnet.
- Expressar bé què es vol dir. Idees clares.
- Cal preparar-se allò que explicarem, sobretot amb l'alumnat.

Els protagonistes

- Els alumnes són els protagonistes del seu aprenentatge i, per tant, també a l'hora d'explicar-lo. Procurar que hi surtin alumnes petits i grans, per veure contrast. Intentar escollir alumnat no autòcton que s'expliqui bé en català.
- Els mestres poden aportar més el vessant curricular i de contingut.
- La institució pot explicar què aporta al projecte i què valora de treballar amb aquest centre educatiu..
- Aprenentatge: expliquem el projecte, les activitats que fem amb la institució, allò que hem après, de quina manera ho hem après...

Destinataris

- Pensar a qui va dirigit el vídeo, qui volem que el miri (famílies de l'escola i/o famílies potencials, veïns del barri, altres escoles, institucions...) .

Format i disseny

- Planxa d'inici breu amb títol i nom de l'escola i institució.
- Càirons amb els noms complets de les persones que intervenen.
- Planxa final amb agraïments i enllaços web i xarxes socials.

Difusió

- No n'hi ha prou amb penjar el vídeo a la pàgina web del centre, perquè només el veuran les persones que hi entrin expressament. Cal fer difusió enllaçant-lo des de les xarxes socials, anunciant-lo a través dels mitjans de comunicació locals...
- Per a una major viralitat del vídeo, també es pot implicar les famílies del centre en la seva difusió, a traves de les seves xarxes personals o fins i tot per missatges de mòbil.

Vídeos de presentació de les escoles Magnet

Projecte Magnet: Escola Joan Maragall, Magical Media i UdL
www.fbofill.cat/videos/projecte-magnet-escola-joan-maragall-magical-media-i-udl

Projecte Magnet: Institut Moisès Broggi i MACBA
www.fbofill.cat/videos/projecte-magnet-institut-moises-broggi-i-macba

Projecte Magnet: Escola Pardinyes, IRTA i ETSEA UdL
www.fbofill.cat/videos/projecte-magnet-escola-pardinyes-irta-i-etsea-udl

Projecte Magnet: Escola Samuntada i Institut Català de Paleontologia
www.fbofill.cat/videos/projecte-magnet-escola-samuntada-i-institut-catala-de-paleontologia

Projecte Magnet: Escola Josep M. de Sagarra i MACBA
www.fbofill.cat/videos/projecte-magnet-escola-josep-ma-de-sagarra-i-macba

Projecte Magnet: Escola Eduard Marquina i Institut de Ciències del Mar del CSIC
www.fbofill.cat/videos/projecte-magnet-escola-eduard-marquina-i-institut-de-ciencies-del-mar-del-csic

4.4

Els vídeos sobre projectes dels alumnes

La producció audiovisual del centre permet fer visible la manera de treballar a l'escola o l'institut, els processos d'aprenentatge de l'alumnat, i compartir experiències amb l'entorn. És recomanable penjar al web vídeos i imatges de qualitat de les activitats que es fan al centre, sobretot d'aquelles que ens diferencien d'altres centres.

Tot i que l'ideal és que l'equip docent tingui una formació mínima per editar i gravar vídeos de qualitat també es poden penjar les filmacions que facin els mateixos alumnes. En aquests casos cal deixar molt clara la seva autoria i com aquesta producció pot formar part del procés de formació.

L'escola pot comptar puntualment amb el suport d'entitats especialitzades en educació i comunicació audiovisual. També es pot demanar la col·laboració d'algun pare o mare, d'alguna persona de l'entorn amb coneixements sobre producció audiovisual o d'algun estudiant en pràctiques.

Exemple
Institut Moisès Broggi

Els alumnes de segon d'ESO de l'**institut Moisès Broggi** van realitzar un audiovisual de la cançó *Una vida normal* del grup musical Coriolà. L'audiovisual va ser fruit de moltes setmanes de treball en equip, en què els alumnes van adquirir moltes noves competències. El vídeo es va presentar a La Pedrera amb l'actuació en directe de Coriolà en el marc del *Festival De Prop*.

L'alumnat de 1r de batxillerat artístic del Broggi també va realitzar el documental *Rere el Macba. Retrat d'un museu*. Un film que ens mostra el Macba ocult, allò que no es veu, un elogi als treballadors. Es tracta d'una aproximació al museu des del cinema, on s'han posat en joc aprenentatges, metodologies i moltes vivències.

Els dos projectes es van realitzar en el marc del projecte *Cinema en curs* que coordina l'associació A Bao A Qu.

Per a més informació

Film *Una vida normal*
http://www.cinemaencurs.org/ca/film/una-vida-normal

Film *Rere el Macba. Retrat d'un museu*
http://www.cinemaencurs.org/ca/film/rere-el-macba-retrat-dun-museu

Article *Silenci! Gravem!*
http://institutbroggi.org/silenci-gravem/

Exemple
Escola Josep M. de Sagarra

Dos alumnes de l'**escola Josep M. de Sagarra** expliquen l'exposició sobre les formes de la natura que han muntat a l'aula de ciències, basant-se en l'exposició *Desitjos i necessitats Growth and Form* sobre l'obra de Richard Hamilton que van veure al MACBA.

Per a més informació:

Vídeo *dream_and_enjoy*
https://youtu.be/78oykSzCfUg

4.5
Les xarxes socials

Les xarxes socials i, més concretament Facebook o Twitter, tot i que no es poden considerar un canal de comunicació oficial, són fonamentals a l'hora de comunicar-se, projectar-se i donar-se a conèixer a l'entorn.

Algunes recomanacions

- Cal actualitzar amb una freqüència regular la informació que es transmet per aquestes vies de comunicació. Per això, es recomana que hi hagi alguna persona del centre que se n'encarregui.
- Més enllà d'informar que s'ha fet una activitat o mostrar els productes o els resultats assolits, és interessant facilitar informació sobre el procés. Per exemple, és molt diferent comunicar simplement que a l'escola s'ha fet un taller en relació amb la institució partner, que aportar informació sobre els processos d'aprenentatge dels alumnes: si s'han fet preguntes inicials, si han fet una recerca...
- Via Facebook i Twitter es pot facilitar que la gent visiti el web del centre i s'informi de les novetats.
- Si es fa difusió via Twitter és recomanable mencionar el compte de la institució partner i el del programa (@aliancesmagnet) per facilitar el retuit.
- A través de les xarxes socials es poden penjar fotos diàriament i enllaçar articles, presentacions...
- Animar les famílies a ser actius a les xarxes socials per difondre com treballa el centre als seus coneguts.

5

Estratègies de comunicació

En aquest apartat aportem informació sobre algunes accions i situacions que poden resultar de gran utilitat als centres a l'hora de generar contextos i espais favorables a l'obertura i l'ampliació dels canals de comunicació.

5.1

Les jornades de portes obertes

Les jornades de portes obertes són una oportunitat perquè les famílies coneguin el centre en totes les seves dimensions: les instal·lacions i els espais, el funcionament i la metodologia de treball amb els alumnes.

En aquest sentit cal que els centres es facin tres preguntes fonamentals:

- En quin horari les farem? Com podem facilitar que les famílies hi puguin assistir?
- Què oferirem aquest dia?
- Quin paper pot tenir-hi la institució partner?

Recomanacions a tenir en compte abans de la jornada

- Ser present al barri per donar-se a conèixer, fer activitats amb els comerços i les entitats de l'entorn:
  - Exposicions de treballs dels alumnes en espais públics.
  - Activitats o projectes amb entitats properes com biblioteques, museus, parcs...
- Buscar un eslògan institucional que parli del centre. Que expressi com som, què volem o què ens diferencia dels altres. Per exemple:
  - "Una altra manera d'aprendre i comunicar" (escola Joan Maragall de Lleida).
  - "Amb l'empremta del passat, construïm el futur" (escola Samuntada de Sabadell).
  - "Terra de fruita, compromís amb la ciència" (escola Pardinyes de Lleida).
- Potenciar el boca-orella. Animar les famílies del centre a parlar-ne amb les seves amistats i a convidar-los a les portes obertes:
  - Donar tríptics o *flyers* a les famílies de l'escola perquè en facin difusió.
  - Implicar-los en l'organització de les portes obertes.
- Revisar què es mostra al web i difondre les portes obertes a través de les xarxes socials:
  - Penjar vídeos i imatges d'alta qualitat per mostrar què fem i com som.
  - Mostrar activitats especials que ens diferencien d'altres centres.
- Fomentar vincles amb les escoles bressol o centres de primària adscrits. Es pot fer el contacte amb la direcció des del mateix equip directiu o a través de l'AFA.
  - Realitzar alguna activitat o taller conjunt.
  - Fomentar que les famílies del nostre centre participin explicant la seva experiència a les xerrades que s'organitzin des de les escoles bressol o l'Ajuntament durant el període de preinscripció.

Propostes per la jornada de portes obertes

- Organitzar alguna activitat o taller obert per a les famílies del barri, que pugui atreure-les a venir aquell dia al centre amb els seus fills.
    - Tallers o activitats sobre algun projecte que s'estigui fent o a proposta de la institució partner.
    - Gimcanes amb la col·laboració d'alguna entitat de lleure.
- Proposar activitats d'aprenentatge a les famílies per fer visible la metodologia i fer-los conscients de com aprenen els seus fills.
    - Realitzar alguna activitat o taller a càrrec dels alumnes i enfocat a les famílies.
- Donar algun detallet de benvinguda a les famílies assistents:
    - Repartir algun fulletó, tríptic, postal, imatge, escrit... fet pels alumnes i/o pares del centre explicant què els agrada d'aquest o com s'hi troben.
    - Repartir algun detall útil, com per exemple, ventalls fets pels alumnes.
- Explicar i mostrar les 5 raons per escollir el nostre centre. No s'han d'abastar totes les possibilitats i públics. Es tracta d'explicar en què som bons i potenciar-ho.
    - Aquestes 5 raons poden ser l'esquema del Power Point de presentació, reforçades amb imatges.
- Implicar els alumnes, les famílies i el professorat del centre, per tal que els assistents a les portes obertes els coneguin:
    - Fer que els alumnes i les famílies siguin els guies de la visita al centre o dinamitzin alguna activitat.
    - Alguns dels docents poden explicar projectes o activitats concretes.
- Conèixer les futures famílies. Saber què valoren, què perceben.
    - Passar un qüestionari a la sortida que ens serveixi per entendre per què han vingut i què els ha agradat més.
    - Proposar que un grup d'alumnes facin de periodistes i recullin les valoracions i opinions de les famílies a la sortida.

Exemple
Escola Samuntada de Sabadell

A l'**escola Samuntada de Sabadell** l'AFA té un paper important durant les portes obertes. L'equip del centre educatiu presenta el centre de forma general però són les famílies de l'alumnat les que s'encarreguen d'acompanyar i explicar a les noves famílies l'escola. Es facilita així una relació i comunicació entre iguals molt positiva en un marc de confiança i reconeixement. L'activitat acaba amb un pica-pica que afavoreix un clima distès, positiu i d'apropament.

5.2
El treball en xarxa

El treball en xarxa és fonamental a l'hora de compartir el que s'ha treballat, generar aliances i ampliar els canals de comunicació i de relació amb l'entorn (entitats i famílies del barri).

Què cal tenir en compte?

- El treball en xarxa contempla la col·laboració amb entitats, organitzacions i persones concretes de l'entorn.
    - Cal que els centres pensin quins poden ser els seus aliats i facin un esforç d'apropament.
    - És necessari que els centres educatius posin en joc estratègies per "ser presents", per donar-se a conèixer en col·laboració amb el territori durant tot l'any, fent exposicions i activitats obertes a tothom, o participant regularment en les activitats de barri, festes majors, consells escolars municipals, coordinadores d'entitats, etc.
- És imprescindible generar vincles personals i afectius amb l'entorn. La comunicació no és una qüestió purament tecnològica: cal que les persones ens coneguin i puguin viure una experiència emocional amb nosaltres.

Exemple
Escola Sagarra

Des de l'**escola Sagarra** van organitzar una exposició a la Biblioteca Vallcarca i els Penitents d'algunes obres artístiques que havien produït.

Els alumnes, conjuntament amb el professorat, van col·laborar en el muntatge i es va fer una inauguració oberta al veïnat i als usuaris de la biblioteca, amb un pica-pica preparat per les famílies.

Exemple
Escola Joan Maragall

Els alumnes de l'**escola Joan Maragall** van entrevistar les botigues del barri de la Bordeta de Lleida, els van gravar i van fer un breu vídeo. A més, els van fer un petit obsequi: un pot de sals de colors amb el nom de l'escola perquè el tinguessin visible al taulell de la botiga. Posteriorment, es van enviar fotos sobre la trobada als botiguers i el dia de la presentació del vídeo se'ls va convidar a l'acte.

Aquesta activitat va promoure que a través de la relació i el treball amb persones concretes, el barri conegués l'escola.

Per a més informació

Recull de les activitats del projecte "Fem barri"
http://agora.xtec.cat/escjoanmaragall/fem-barri/

5.3

El treball amb altres centres educatius

La complicitat i la col·laboració amb els centres educatius propers és molt important a l'hora d'intercanviar i compartir experiències, projectes i metodologies.

A la vegada, aquesta relació promou la idea de cohesió de barri i de zona escolar.

Algunes propostes que permeten treballar en aquesta línia són:

- Fer alguna sessió formativa o d'intercanvi entre el professorat dels diferents centres.
- Proposar una experiència compartida entre alumnes d'un mateix nivell.
- Organitzar alguna visita o activitat entre l'alumnat de diferents centres perquè puguin compartir com han treballat o què han après mitjançant un projecte.
- Durant el període de preinscripció, oferir una xerrada a les famílies organitzada conjuntament per tots els centres, per donar la imatge d'unitat de zona i transmetre un missatge de qualitat de tota l'oferta del territori.

Pel que fa a les escoles bressol o els centres de primària adscrits, cal un apropament més profund per fomentar el coneixement mutu i la complicitat. Pel que fa a l'alumnat i les famílies d'aquests centres, és important desenvolupar iniciatives que tinguin en consideració la part més emocional i vivencial.

Es poden fer accions com:

- **Organitzar visites entre centres.**

  Visites guiades en què l'alumnat del centre és el protagonista i acompanya l'alumnat del centre visitant (i les seves famílies, si escau). Al final de la visita hi pot haver un espai informal amb un petit refrigeri per acabar la visita amb un bon regust.

- **Oferir tallers o activitats als petits.**

  Els alumnes del centre Magnet poden preparar alguna activitat o taller relacionat amb la temàtica de la institució partner per a l'alumnat de l'escola bressol o centre de primària adscrit i regalar-los algun detall significatiu.

- **Organitzar projectes col·laboratius de recerca.**

  L'alumnat dels dos centres col·labora per fer una recerca o experimentació compartida, en què tots hi guanyen.

5.4

Les presentacions, els congressos i les exposicions de l'alumnat

Mitjançant aquest tipus d'accions els alumnes mostren els projectes realitzats durant el curs escolar, i es dóna a conèixer com treballa aquest centre educatiu tot desmuntant algun tòpic.

Què cal tenir en compte?

- Més enllà de mostrar els productes elaborats, les presentacions públiques han de permetre que els alumnes comparteixin amb els assistents els processos d'aprenentatge realitzats amb el desenvolupament dels projectes.
- En la seva realització cal tenir en compte la qualitat dels continguts però també del disseny (l'estètica i la posada en escena és molt important en aquests casos).

Algunes possibilitats

Destinar un dia a fer presentacions orals dels projectes realitzats durant el curs.

Exemple
Institut Moisès Broggi

A l'**Institut Moisès Broggi** a final de curs dediquen un dia a la presentació dels projectes treballats.

Amb els alumnes té lloc tot una feina prèvia que engloba:

- Decidir què volen presentar mitjançant una pluja d'idees per posar de manifest què els ha agradat més, què troben més significatiu i què volen compartir.
- Decidir qui els presentarà i elaborar un guió.
- Realitzar els assajos pertinents.

Paral·lelament el professorat de visual i plàstica edita un cartell que es penja al centre, s'envia via correu electrònic a les famílies i es penja al web. També es redacta una carta convidant les famílies i les institucions.

Per a més informació

Article de la presentació dels projectes del curs 2014-2015
http://institutbroggi.org/emocionant-presentacio-dels-projectes-del-curs-2014-2015/

Article de la presentació dels projectes del curs 2013-2014
http://institutbroggi.org/2a-presentacio-projectes-artistics-16-de-juny/

Exemple
Escola Samuntada de Sabadell

A l'**escola Samuntada de Sabadell** fan una jornada Magnet a final de curs en què els alumnes presenten a les famílies una mostra dels projectes i les recerques que han treballat durant el curs amb la col·laboració dels investigadors de l'ICP Miquel Crusafont. La jornada es fa a l'Auditori del Consorci Hospitalari del Parc Taulí, un espai adequat que ajuda a fer una bona posada en escena i a donar valor a la feina feta.

Per a més informació

Vídeo de la segona jornada Magnet de l'escola Samuntada
www.fbofill.cat/videos/2a-jornada-magnet-escola-samuntada

Que l'escola o l'institut participi en activitats externes, com les fires escolars al carrer o en activitats populars del barri (festa major, carnestoltes...).

b

Exemple
Escola Pardinyes

Els alumnes de l'**escola Pardinyes** munten un estand a la Fira de Ciència al Carrer, en què mostren els experiments científics amb la fruita que han fet amb l'assessorament de l'**ETSEA** UdL i l'**IRTA**.

Per a més informació

Vídeo de la Fira de Ciència al Carrer
https://youtu.be/-_ly5VT2kFQ

Que l'alumnat participi en algun congrés, concurs o trobada amb altres escoles.

C

Exemple
Escola Pardinyes

Alumnes de cinquè i sisè de l'**escola Pardinyes** de Lleida van presentar la ponència "La fruita respira?" al II Congrés Anna Gené "Fem ciència a l'escola".

Per a més informació

Vídeo de la ponència
https://youtu.be/xJwuTeN3fpA

Presentació
https://drive.google.com/file/

Organitzar una exposició dels projectes i les recerques fetes durant el curs, oberta a tot el barri.

d

Exemple
Institut Moisès Broggi

L'**Institut Moisès Broggi** organitza cada any una doble exposició de molta qualitat amb els projectes artístics de l'alumnat d'ESO i batxillerat a l'institut i amb els projectes de l'alumnat de batxillerat d'Arts a la Biblioteca Caterina Albert.

Per a més informació

Article al web de l'institut
http://institutbroggi.org/gran-exposicio-de-treballs-al-broggi-i-la-biblioteca-caterina-albert/

Propostes de presentació dels projectes per a les jornades o els congressos

El perquè de les presentacions

- Donar valor a la feina dels alumnes i dels mestres.
- Visibilitzar els projectes realitzats a partir de l'àmbit de coneixement de la institució.
- Compartir amb les famílies i l'entorn els projectes i les recerques i mostrar com es treballa.
- Per a l'alumnat, haver d'explicar oralment un concepte requereix una consolidació de l'aprenentatge.

Què presentar, qui, quan i com presentar-ho

- Els alumnes presenten els treballs que han fet durant el curs. És important que expliquin el procés d'aprenentatge, no només les conclusions i els productes finals.
- Els mestres guien i dinamitzen l'acte.
- Pot participar-hi tota l'escola, de petits a grans, sempre tenint en compte la seva etapa curricular.
- Recomanem que es facin al febrer (per convidar les famílies que estan en procés de preinscripció) o cap a final de curs, durant els mesos de maig o juny (per poder explicar la feina feta durant el curs).
- És recomanable que sigui un acte obert a les famílies i al barri/ciutat.

El procés: com s'organitzen

- Els mestres, juntament amb l'alumnat, pensen què volen presentar i com. No poden ser exhaustius, han de seleccionar allò més significatiu i rellevant de l'experiència.
- Si els projectes han implicat altres persones, entitats o comerços del barri, pot ser interessant presentar-los en el marc de les jornades i convidar aquestes persones a assistir-hi.
- La proposta de guió estructural de l'acte (horaris, actuacions, persones que presentaran...) ha de tenir un fil argumental o un ritme àgil. No cal que les presentacions siguin per ordre d'edat. És important escollir un horari que faciliti l'assistència de les famílies i del públic en general.
- Cal pensar quin paper tindrà la institució *partner* durant l'acte.
- El assajos amb l'alumnat són imprescindibles: una bona preparació de les presentacions també forma part del procés d'aprenentatge.
- Cal implicar les famílies en la difusió de l'acte: dissenyar cartells, penjar-los pel barri, repartir *flyers,* fer fotografies de l'acte, enregistrar-lo, editar el vídeo...

Com comunicar

- A priori, es pot editar un cartell per penjar al centre, a entitats del barri i a la institució de referència.
- Aquest cartell també es pot pujar al web de l'escola i a les xarxes socials en versió digital.
- Cal informar les famílies a través dels canals habituals.
- Es poden enviar correus electrònics o targetons d'invitació a les escoles adscrites, entitats del barri, ajuntament o districte, centres de recursos pedagògics, comerços...
- També es pot redactar una nota de premsa als mitjans de comunicació locals per convidar-los a l'acte.
- A posteriori, es publiquen imatges, articles i comentaris de l'acte al web i a les xarxes socials.
- Sempre que sigui possible, es pot enregistrar l'acte i fer entrevistes a alumnat, mestres i famílies, per després editar un vídeo curt que es pugui difondre i penjar al web.

Durant la presentació

- Cal posar en joc dos elements fonamentals: coneixement (allò que s'ha après durant el curs) i emoció (el toc emotiu, els nervis d'explicar davant de públic, l'efecte sorpresa...).
- L'alumnat presenta processos i resultats d'allò que ha fet i ha documentat durant el curs a l'aula (documents, fotografies, vídeos, PowerPoint, cançons, representacions de teatre...).
- El treball per projectes aporta un coneixement globalitzador: els alumnes poden explicar els aprenentatges relacionats amb les diverses àrees competencials, però també com es relacionen entre si.
- L'expressió oral es considera una eina d'aprenentatge i de comunicació.

Avaluació de l'experiència. Què i com.

- Reflexió i valoració amb el claustre i cada tutor amb el seu grup-classe:
  - Hem pogut mostrar el procés d'ensenyament- aprenentatge o només un resultat?
  - Quines competències ha assolit l'alumne?
  - Els alumnes estan satisfets?
  - Ha millorat la relació amb les famílies?
  - Hi ha assistit altres persones i famílies del barri?
  - Quines millores caldria introduir a la propera jornada de presentació de projectes?

5.5

Les accions performatives

Una altra estratègia per mostrar com és i com treballa la nostra escola és organitzar accions performatives en dates assenyalades com: inici i final de curs, castanyada, carnestoltes...

Encara que aquestes accions no estiguin obertes al públic general, podem enregistrar un vídeo de l'acció i difondre'l a través del web o les xarxes socials.

Exemple
Escola Josep M. de Sagarra

Per Sant Jordi, l'**escola Josep M. de Sagarra** va organitzar l'acció performativa Word Party, consistent en una pluja de paraules i una intervenció en l'espai amb la participació dels infants i les famílies.

Per a més informació

Vídeo de la *Word Party*
https://youtu.be/1fgHixuvYZ8

5.6

La comunicació no verbal

Cal que les escoles i els instituts tinguin en especial consideració tot allò que es veu i es percep quan es visita el centre, ja que "les parets també parlen". Cal cuidar els detalls tant en les activitats extraordinàries com en el dia a dia, tant pel que fa als espais com a les relacions.

En aquest sentit cal vetllar pel que transmeten:

- Les instal·lacions: l'edifici escolar i els seus voltants, la seva imatge exterior i interior, el manteniment, la neteja...
- Els elements que es posen en joc en referència al funcionament: la manera d'entrar i sortir de l'alumnat, el sistema emprat per anunciar el canvi de classes, l'actitud de les persones que atenen el telèfon i la consergeria del centre ...
- El tipus de relacions que es donen, especialment entre els alumnes i els seus docents, els seus companys i les possibles visites.

5.7

La presència als mitjans de comunicació

Donar-se a conèixer i aparèixer als mitjans és una estratègia de comunicació fonamental per als centres Magnet.

Algunes idees en aquest sentit són:

- Afavorir la presència sostinguda dels centres als mitjans de comunicació de proximitat i a les revistes i publicacions locals.
    - Enviant comunicats de premsa quan hi ha alguna activitat extraordinària.
    - Proposant visites actives com ara la preparació d'una intervenció a la ràdio perquè l'alumnat expliqui una experiència.
- Crear una base de dades amb el contacte del periodistes del territori que coneixem o que aborden temes educatius.
- Establir un circuit àgil per tal que, quan el centre educatiu o la institució generi un contingut divulgable, ràpidament s'informi els mitjans de comunicació disponibles pequè en facin difusió.
- Publicant articles del professorat del centre en revistes educatives especialitzades, seccions d'educació dels dominicals...

Alguns exemples

Article "Escuelas con capacidad de atracción" a La Vanguardia
http://icmdivulga.icm.csic.es/icmdivulga/articulo_lavang_26%20AULA.pdf

Reportatge a LleidaTV del projecte de l'escola Joan Maragall
http://lleidatelevisio.xiptv.cat/la-setmana-a-ponent/capitol/magnet

Reportatge "Magnet, un museu i una escola treballant plegats" a Catalunya Ràdio
http://www.ccma.cat/catradio/alacarta/nom-programa/Blog-de-/audio/803323/

Monogràfic sobre les escoles Magnet a la revista *Guix, elements d'acció educativa*
http://guix.grao.com/revistes/guix/408-escoles-magnet

6

Algunes dificultats freqüents en relació amb la comunicació: estratègies i recursos

Manca de consciència de la finalitat i utilitat de la comunicació externa

- Planificar una estratègia comunicativa: el claustre conjuntament amb l'equip directiu s'ha de preguntar què vol ensenyar, a qui, amb quins objectius i com ho pot fer.
- Treballar amb el professorat sobre la necessitat de comunicar. Sense que esdevingui una obligació però sí guiant, animant i motivant.
- Contribuir que els docents construeixin o consolidin el seu vincle afectiu amb el centre i amb la seva pràctica.
    - Així veuran la necessitat de compartir allò que es fa perquè està molt bé i perquè s'ho estimen.

Baixa motivació i implicació del professorat

- Facilitar que els docents puguin compartir el que fan de forma senzilla.
    - Si hi ha un responsable de publicar les novetats, el professorat només ha de facilitar fotografies dels projectes realitzats amb una breu explicació dels processos d'aprenentatge.
- Proposar objectius que puguin assolir: realistes, adaptats al context, que tinguin en compte les limitacions i possibilitats.
    - Començar poc a poc i anar augmentant la complexitat de les propostes en funció de la vivència de cada docent.
- Convidar-los a participar en la comunicació amb tacte, sense que ho visquin com una càrrega.
    - El centre pot elaborar documents sintètics que facilitin algunes indicacions sobre com publicar textos i imatges al web o als blogs (a mode de protocol).
    - Es pot comptar amb la col·laboració de l'alumnat en aquest procés, com per exemple generant un taller de periodistes que documenti i faci difusió de les activitats. Els alumnes poden fer aquestes tasques en hores lectives sense augmentar la càrrega de feina del professorat.
- Oferir llibertat i consensuar les accions perquè siguin compartides.
    - Adoptar aquest enfocament facilitarà que els docents superin les pors i resistències inicials, que augmenti el seu interès i que experimentin la necessitat de compartir.
- Començar a treballar amb aquelles persones que mostrin una predisposició positiva, sense forçar ningú.
    - L'experiència positiva dels companys pot contribuir que els processos de comunicació es vagin difonent com una "taca d'oli" entre el professorat.
- Potenciar la dimensió pedagògica de la comunicació amb l'alumnat.
    - Es poden fer servir els canals de comunicació com a eines de documentació dels processos d'aprenentatges dels infants, a disposició de les famílies i de l'exterior: com a portafolis dels projectes desenvolupats, per sintetitzar els coneixements desenvolupats o com una referència per a la classe implicada en el projecte.

Manca de personal especialitzat, de temps, altres necessitats de l'escola són prioritàries...

- Comptar amb el suport dels responsables de la institució *partner* o del seu departament de comunicació sempre que sigui possible.
- Buscar la col·laboració de persones properes que puguin tenir coneixements sobre el tema: pares o mares, estudiants en pràctiques...
- Facilitar l'aprenentatge, l'ús i la normalització dels instruments audiovisuals, digitals, d'imatge, de difusió web/blog i de xarxes socials mitjançant alguna formació específica o assessorament al centre.
- Nomenar una persona o equip de persones encarregades de coordinar la comunicació exterior del centre i fer-ne un seguiment.
- Començar a fer: observar el que va funcionant i el que no, generar idees, posar-les en pràctica i aprofitar recursos.
    - En la implementació del pla de comunicació és molt important fer, reflexionar sobre el que es fa, consolidant el que funciona i readaptant el que no.
    - En el tema de la comunicació hi ha molt de descoberta: de generar noves possibilitats i oportunitats a partir dels recursos disponibles.

Finançament de les accions i dels materials de comunicació

- Sempre que sigui necessari es pot implicar l'Ajuntament o l'Administració local en relació amb el disseny dels tríptics dels centres i de les activitats específiques; amb la difusió pels canals i mitjans locals; amb oferir suport per millorar el web...
    - Sovint l'Administració local compta amb recursos o professionals que poden ajudar en aquest sentit.
    - És una contribució fàcil fer que garanteixi que se segueixin els criteris locals i que s'integri en les activitats del territori.

Només es transmet un missatge corporatiu sobre el centre als diferents canals existents

- Crear motius de referència per ser atractius. Per exemple: "és l'escola on fan...", "és l'institut on treballen de manera..."
    - Cada centre han de trobar quin és el seu element distintiu.
    - Quan algú vol conèixer i visitar un centre educatiu és perquè considera que hi ha algun valor afegit propi; per tant, és important que estigui ben definit.
- Tenir en compte la dimensió emocional de la comunicació: generar un vincle afectiu amb allò que es vol mostrar.

Punt de vista de la informació que es transmet centrat en l'emissor

- Conciliar què vol ensenyar el centre amb allò que busca el receptor.
- Definir els *targets* del centre (perfils de famílies...) i fer que els missatges de l'escola siguin importants per als receptors.

Aquest capítol forma part del llibre
Aliances per a l'èxit educatiu: Orientacions per desenvolupar un projecte Magnet.

Barcelona:
Fundació Jaume Bofill, juliol de 2016.

Es tracta d'un llibre que recull orientacions, idees i exemples a partir de l'experiència dels centres educatius que han participat en la fase pilot del programa **Magnet. Aliances per a l'èxit educatiu**.

Un programa que acompanya els centres educatius en el desenvolupament d'un projecte innovador en aliança amb una institució d'excel·lència en un camp de coneixement específic.

Descarrega't el llibre sencer
http://www.fbofill.cat/publicacions/magnet-aliances-lexit-educatiu

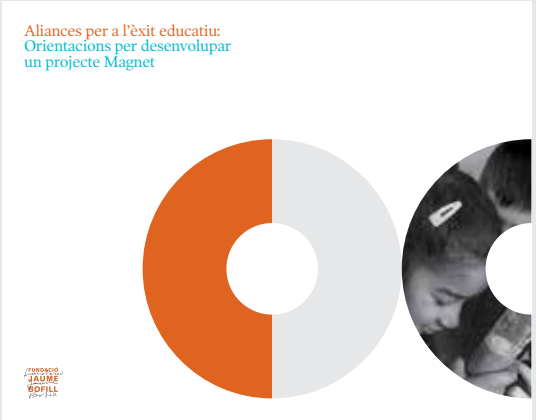

© Fundació Jaume Bofill, 2016

Fundació Jaume Bofill
Provença, 324
08037 Barcelona
fbofill@fbofill.cat
www.fbofill.cat

1a edició
Juliol de 2016

Impressió
Kerning, S.A.

Dipòsit legal
978-84-945870-1-6
DL: B 16977-2016

Aquesta obra està subjecta a la llicència Creative Commons de Reconeixement-**NoComercialSenseObraDerivada (by-nc-nd)**. Es permet la reproducció, distribució i comunicació pública de l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria. No es permet l'ús comercial de l'obra ni la generació d'obres derivades.

Crèdits

Autora
Maribel de la Cerda

Coordinació de continguts i revisió de textos
Roser Argemí

Han col·laborat en la redacció i revisió de textos
David Vilalta, Francesc Alamon, Estefania Figueras, Carme Pablo, Dimas Fàbregas, Fanny Majó, Xavi Geis, Victòria Carbó, Maria Masip i Clara Guasch

Agraïment a les persones que han fet aportacions al document
Fathia Benhammou, Irene Lop, Lluís Vallvé, Dolors Gibert, Cristina Pérez, Alicia Pardo, Josep M. Gómez, Paco Rico, Paco Escobar, Patricia Rey, Lídia Pàmies, Eli Z. Mont, Ariadna Miquel, Yolanda Jolis, Elisabetta Broglio, Pere Arcas, Teresa Esquirol, Xavier Carrera, Xavier Campos, Jordi Coiduras, Jordi Safont, Jordi Graell, Estanislau Fons i tots els docents i professionals dels centres i institucions que han participat en el programa Magnet, que amb la seva pràctica diària han inspirat aquest document.

Fotografies
Fotografies cedides per les escoles Josep M de Sagarra, Eduard Marquina, Concepció Arenal, Samuntada, Pardinyes, Joan Maragall i Institut Moisès Broggi. Fotografia de la coberta i de la pàgina 121 d'Ivan Giménez, cedida pel Consorci d'Educació de Barcelona.

Direcció d'art i disseny dels materials Magnet
APS André Pessoa Studio

Material elaborat en col·laboració amb

Programa desenvolupat amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Consorci d'Educació de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Ajuntament de Sabadell

Ajuntament de Lleida